

LUBUSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków
ul. Kopernika 1, 65-063 Zielona Góra
tel./fax /0-68/ 3253745, 324 74 11, 324 73 90
www.lwkz.zgora.pl, sekretariat.zgora@lwkz.pl

Zielona Góra, dnia 28-10-2015

LUBUSKI OŚRODEK
REHABILITACYJNO-ORTOPEDYCZNY

dn. 30 PAZ. 2015

Nr dz.

WRO/3314/2015

ZN.5142.256.2015 [Świe]

✓
Lubuski Ośrodek Rehabilitacyjno-
Ortopedyczny w Świebodzinie
ul. Zamkowa 1
66-200 Świebodzin

Odpowiadając na pismo w sprawie planowanej inwestycji polegającej na adaptacji nieużytkowanego zamku w Świebodzinie, który wpisany jest do rejestru zabytków pod nr 536, na cele związane z działalnością medyczną, na podstawie art. 27 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r., poz. 1446 ze zm.) wydaje się następujące zalecenia konserwatorskie:

1. głównym założeniem i priorytetem planowanej inwestycji muszą być działania zmierzające do zachowania i utrwalenia substancji zabytku, zahamowania procesów destrukcyjnych oraz wyeksponowania podlegających ochronie wartości artystycznych, historycznych i naukowych zamku,
2. działania projektowe i inwestycyjne należy poprzedzić szczegółowym, interdyscyplinarnym rozpoznaniem zabytku, uwzględniającym w szczególności:
 - badania architektoniczne (z zakresu historii sztuki i historii obiektu dotyczące formy obiektu w poszczególnych fazach wraz z analizą porównawczą obiektów analogicznych),
 - badania konserwatorskie obiektu,
 - badania archeologiczne,
 - rozpoznanie stanu zachowania oraz przyczyny zniszczeń, a także występujących w obrębie obiektu i w jego otoczeniu zjawisk destrukcyjnych wraz z wykonaniem niezbędnych sondaży lub badań, w tym badań geologicznych,
 - analizę przekształceń i przeprowadzonych w obiekcie prac remontowych i budowlanych wraz z rozpoznaniem wpływu zastosowanych metod, technologii i materiałów na stan zachowania oraz chronione wartości obiektu,
 - wskazanie elementów pierwotnych i wtórnych,
 - określenie budowy, konstrukcji i przybliżonego datowania elementów pierwotnych i wtórnych,
 - ocenę wartościującą elementów wtórnych (w szczególności w stosunku do elementów w stosunku do których planowane będą przekształcenia),
 - wskazanie najstarszych i najcenniejszych elementów budowli wraz z wnioskami i zaleceniami dotyczącymi ich ochrony w kontekście nowego sposobu zagospodarowania i planowanych działań inwestycyjnych,
 - wskazanie elementów wtórnych, które powinny podlegać wymianie z uwagi na ich nieprawidłową konstrukcję lub inny rodzaj negatywnego wpływu na obiekt wraz z uzasadnieniem konieczności ich likwidacji lub wymiany,
 - rozpoznanie historycznego zagospodarowania terenu zespołu zamkowego i jego otoczenia, w tym przylegającego parku oraz obiektów szpitalnych,

607 117 123
kto?

3. opracowanie zawierające przebieg i wyniki ww. rozpoznania powinno stanowić podstawę do opracowania koncepcji, projektów budowlanych, programów prac konserwatorskich i restauratorskich i innych dokumentów poprzedzających inwestycję.
4. wykonanie ww. badań i opracowań należy powierzyć osobom posiadającym specjalistyczną wiedzę i doświadczenie przy tego typu zabytkach,
5. podejmowane przy obiekcie działania muszą mieć charakter prac konserwatorskich i restauratorskich, nie zaś typowych robót budowlanych.

któ ?
klawne ?

Biorąc pod uwagę ogólny charakter przedłożonych przez wnioskodawcę wstępnych koncepcji zagospodarowania zamku oraz uwzględniając aktualny stan wiedzy na temat obiektu, a także brak szczegółowego rozpoznania obiektu (podstawowe badania architektoniczne prowadzone przez dra inż. arch. Legiendziewicza zostaną opracowywane do końca bieżącego roku), należy stwierdzić, że na obecnym etapie możliwa jest jedynie wstępna ocena zaproponowanych wariantów zagospodarowania. Ocena ta może ulec zmianie po szczegółowym rozpoznaniu zabytku.

Bardziej szczegółowa ocena proponowanych rozwiązań będzie możliwa dopiero w oparciu o wskazane w punkcie 2 opracowania, badania i ekspertyzy oraz uszczegółowione rozwiązania projektowe, po sprecyzowaniu zamierzeń inwestycyjnych wnioskodawcy.

Wobec powyższego, dla przedłożonych wariantów zagospodarowania wydaje się wstępne zalecenia o charakterze ogólnym:

Wariant I zagospodarowania zamku:

- wstępnie ocenia się jako dopuszczalną adaptację kondygnacji nadziemnych od poziomu dziedzińca dla potrzeb planowanej funkcji, pod warunkiem braku negatywnego wpływu zamierzenia na zabytkową substancję obiektu oraz chronione wartości zamku oraz dostosowania proponowanych rozwiązań projektowych do zabytkowego charakteru budowli,
- akceptuje się odtworzenie historycznej formy dachu; działania projektowe w ww. zakresie należy poprzedzić szczegółową analizą z zakresu historii sztuki i historii architektury obiektu z uwzględnieniem formy dachu oraz jego konstrukcji w poszczególnych fazach historyczno-architektonicznych budowli,
- z uwagi na fakt iż pomieszczenia dawnej klubo-kawiarni *Medyk*, znajdują się w najstarszej, zachowanej części zamku, zarówno ich nowa funkcja, jak i program planowanych działań mających na celu "rewitalizację" musi uwzględniać ścisłą ochronę zachowanej, cennej substancji zabytkowej, jak i zostać dostosowany do charakteru i szczególnej wartości najstarszej części budowli,
- nie dopuszcza się ahistorycznego przekształcania elewacji o zachowanej zabytkowej strukturze i układzie,
- nie dopuszcza się ahistorycznego przekształcania innych elementów i części budowli o zachowanej zabytkowej strukturze i układzie, działania remontowe, konserwatorskie i restauratorskie dotyczące zabytkowej substancji obiektu należy prowadzić przy zastosowaniu technologii i materiałów przeznaczonych dla obiektów zabytkowych, w sposób nawiązujący do tradycyjnych technologii budowlanych.

Wariant II:

z uwagi na proponowaną nadbudowę zamku wariant ocenia się jako niezgodny z obowiązującymi zasadami konserwatorskimi.

Uwzględniając fakt wpisania zamku do rejestru zabytków, przypominam, że zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wymaga:

- prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru;
- prowadzenie badań konserwatorskich zabytku wpisanego do rejestru;
- prowadzenie badań architektonicznych zabytku wpisanego do rejestru;
- prowadzenie badań archeologicznych;
- zmiana przeznaczenia zabytku wpisanego do rejestru lub sposobu korzystania z tego zabytku;
- umieszczanie na zabytku wpisanym do rejestru urządzeń technicznych, tablic, reklam oraz napisów;
- podejmowanie innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku wpisanego do rejestru.

aa. 8405

27.10.2015. oprac. A.Kirkor-Skowron

LUBUSKI WOJEWODZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
Barbara
dr Barbara Bielnis-Kopeć